

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/196/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618203044
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618203044.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého P. O., nar. XX. X. XXXX, bytom ako matka, t. č. bytom v krízovom stredisku K. Q. D.. T. v B. C., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, dieťa matky E. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. B. C., t. č. bytom v krízovom stredisku K. Q. D.. T. E. B. C. a otca v rodnom liste neuvedeného, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie:

Matka j e p o v i n n á maloletého P. O.Á., nar. XX. X. XXXX o d o v z d a ť do starostlivosti Detského domova - Istebné, so sídlom Istebné 258, Dolný Kubín, IČO: 00 183 521.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého P. O., nar. XX. X. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred na účet Detského domova Istebné, so sídlom Istebné 258, Dolný Kubín, od odovzdania maloletého dieťaťa do uvedeného zariadenia.

II. Neodkladné opatrenie t r v á do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/196/2018 o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal elektronicky na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 29. 10. 2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd odovzdal maloletého P. O., nar. XX. X. XXXX do starostlivosti Detského domova Istebné, a aby zaviazal matku maloletého prispievať na výživu maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na účet detského domova. Svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 19. 10. 2018 K. Q. D.. T.Á. E. B. C. prostredníctvom správy zo dňa 17. 10. 2018 oznámil zanedbávanie starostlivosti o maloletého P. O.. Zo správy tohto krízového strediska vyplynulo, že matka dieťaťa pracovala v Českej republike od 28. 2. 2017 do 31. 1. 2018 v štyroch rôznych firmách. Dňa 31. 1. 2018 prišla do krízového strediska, vo štvrtom mesiaci tehotenstva. Počas tehotenstva matka chodila na vyšetrenia, kontroly a tešila sa na dieťa, chcela mu zabezpečovať starostlivosť. Niektorým klientkam krízového strediska však údajne oznamovala, že dieťaťa sa po narodení zriekne. Otca dieťaťa matka do rodného listu neuviedla, aj keď jej je známy. Záujem o maloletého sa zo strany matky zmenil po narodení. Bez vedomia sociálnych pracovníkov krízového strediska a bez konzultácie s detským lekárom po troch dňoch prestala dieťa koiť a začala ho kmiť nevhodným mliekom v neprimeraných dávkach. Dieťa bolo následne hospitalizované na detskom oddelení. Po návrate mu chcela zabezpečovať naďalej starostlivosť. Túto mu poskytovala pod dozorom pracovníkov zariadenia. Starostlivosť o dieťa sa

nezlepšila a často ju presúvala na ostatné klientky zariadenia. Matka sa nevhodne správa k maloletému (vulgárne nadáva, kričí). Nepomohli ani nácviky rodičovských zručností, ktoré prebiehali s matkou v zariadení. Matka sa vyjadrila, že chce maloletého umiestniť do náhradnej starostlivosti, pretože nezvláda starostlivosť o neho. Bojí sa, že by mu ublížila a materská dovolenka je pre ňu nudná. Chce si nájsť zamestnanie a postaviť sa na nohy. Matka je v dispenzárnej starostlivosti psychiatričky MUDr. G. a psychologickú starostlivosť PhDr. T. G.. Navrhovateľ ďalej uviedol, že matka absolvovala poradne, kde sa hodnotil zdravotný stav dieťaťa a jeho prospevanie. Spočiatku sa na vývine maloletého podpísal nezáujem resp. nižšia úroveň starostlivosti matky voči nemu. Stav si vyžiadal aj hospitalizáciu a následné vyšetrenia na detskom oddelení, kde sa alergia na bielkovinu kravského mlieka tolerančným testom vylúčila. V poslednom období sa prístup matky zmenil k lepšiemu. Maloletý začal prospievať, priberať, toho času je jeho zdravotný stav dobrý. Podľa detskej lekárky je spolupráca s matkou mierne sťažená v dôsledku jej nevzdelanosti a nezodpovednosti. Matka nemá vytvorené vhodné a stabilné podmienky pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého. Nie je pre dieťa, vzhľadom na jeho útlý vek, bezpečnou osobou a svojim nevhodným správaním k maloletému by mohlo dôjsť k vážnemu poškodeniu jeho zdravia. Doposiaľ sa nenašla vhodná fyzická osoba, ktorej by sa maloleté dieťa mohlo zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistil možnosť umiestnenia maloletého v Detskom domove v Istebnom, ktorý s umiestnením maloletého vyjadril súhlasné stanovisko.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

5. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

6. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

7. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

8. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 93,61 eura mesačne, ak ide o zaopatrované nepľnoleté dieťa, o nezaopatrované dieťa.

19. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP a vo veciach výživného podľa § 366 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v starostlivosti matky v krízovom stredisku K. Q. D.. T. E. B. C.. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia,

osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

20. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Z predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletého dieťaťa je v súčasnej dobe vážne ohrozená a ochrana jeho záujmov vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej.

21. Súd považoval za osvedčené, že matka sa toho času spolu s maloletým P. nachádzajú v krízovom stredisku K. Q. D. T. E. B. C.Š.. Otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený. Podľa tvrdení navrhovateľa sa matka k maloletému dieťaťu správa nevhodne (napr. prestala dieťa kŕmiť a začala ho kŕmiť nevhodným mliekom v neprimeraných dávkach, čo spôsobilo nutnosť hospitalizácie dieťaťa). Z oznámenia krízového strediska zo dňa 17. 10. 2018 vyplýva, že matka často presúvala starostlivosť o maloletého na ostatné klientky tohto zariadenia. Matke bola poskytnutá psychologická i psychiatrická pomoc, napriek tomu nebola schopná zlepšiť starostlivosť o dieťa. Krízové stredisko vo svojej správe skonštatovalo, že matka nedokáže dieťaťu zabezpečiť zdravý fyzický a psychický vývin, s odňatím dieťaťa súhlasí. Z ďalšieho oznámenia krízového strediska zo dňa 25. 10. 2018 mal súd zistené, že matka sa k maloletému dieťaťu hrubo správala - vykrúcala mu ruky a trieskala ho po bruchu, následne kopala do kočíka, v ktorom bolo dieťa. Súd sa oboznámil aj so správou detskej lekárky MUDr. Y. zo dňa 24. 10. 2018, podľa ktorej sa nižšia starostlivosť o dieťa zo strany matky podpísala na zdravotnom vývine maloletého dieťaťa. Na základe uvedených skutočností, prihliadajúc na zdravie a riadny vývin maloletého dieťaťa, súd vyhovel návrhu a podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého P. O. dočasne odovzdal do starostlivosti Detského domova v Istebnom, ktorý s jeho umiestnením súhlasí.

22. Súčasne súd na návrh navrhovateľa uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, a to sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (od 1. 7. 2018 vo výške 93,61 eura) na nezaopatrené neploleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 28,08 eura mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aký má matka príjem a aké sú jej majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletého, je povinná zo zákona prispievať na výživu maloletého dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 28,08 eura mesačne. Výživné je povinná platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca na účet detského domova. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany matky.

23. Na záver súd uvádza, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia aj podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletého a súčasne schopnostiam a možnostiam povinnej matky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je v časti odovzdania dieťaťa vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

Neodkladné opatrenie je v časti určenia výživného vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).